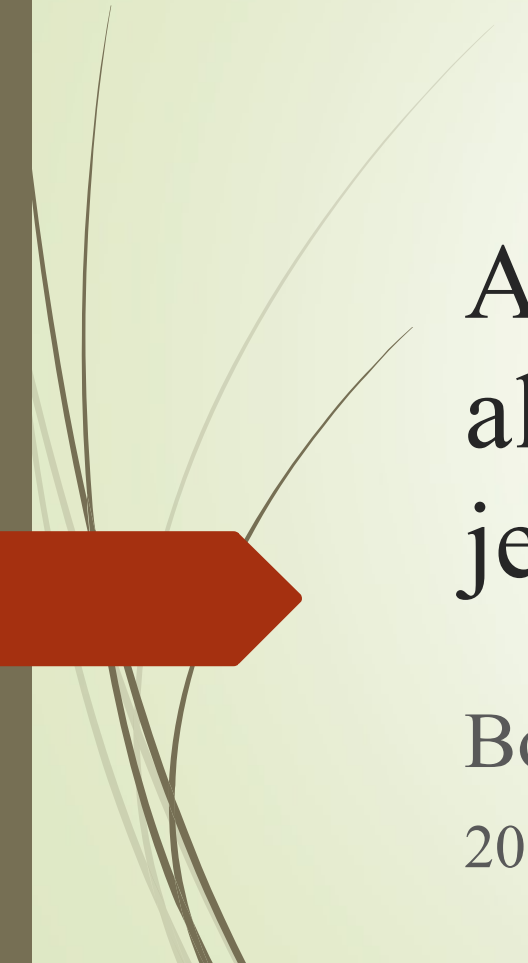

Az alkoholfogyasztás, alkoholizmus népegészségügyi jelentősége

Bognár Viktória

2018.

Történelem

- Az „alkoholizmus” kifejezést először 1849-ben használta Magnuss Huss orvos, hogy leírja az alkohol szisztematikus károsító hatásait.
- A legismertebb szenvedélybetegség: az **alkoholizmus**
- 1920. január 16-án az Egyesült Államokban betiltották a szeszesital-fogyasztást. Az alkoholtilalomból a fellendülő csempészet miatt kialakult a szervezett bűnözés, a helyi maffia megszületését és megerősödését vonta maga után. 1934-ben a kudarcra ítélt rendeletet végül visszavonták.
- Oroszországban ill. a Szovjetunióban ketten vezettek be szesztilalmat: II. Miklós cár 1914-ben és Mihail Gorbacsov, szovjet pártvezető 1985-ben.

Epidemiológia

- A világ alkoholfogyasztása 6,2 liter (tisztá szeszre átszámítva a 15 év feletti népesség körében)
- Tiszta alkoholfogyasztás Magyarországon 15 év felett (l/fő) : **12,3** (2016)
- 50 %-a röviditalok formájában kerül elfogyasztásra
- Minél fejlettebb gazdaságilag egy ország, annál több alkoholt fogyaszt a lakossága
- Az alkoholfogyasztás mortalitása: 3,3 millió, az összes halálozás 5,9 %-a (ffi.: 7,6 %, nő: 4.0 %)
- DALY: 139 millió elveszett életév

(WHO, 2014)

Biztonságos alkoholfogyasztás

1. Napi max. 2 standard egység felnőtt férfiaknak és 1 standard egység felnőtt nőknek (18 éves kor felett), heti 2 nap szünet
2. Egy alkalommal lehetőleg legfeljebb 4 standard ital elfogyasztása (káros akut hatások kivédésére)
3. 18 éves kor alatt legjobb az alkoholfogyasztást mellőzni, 15 éves kor alatt különösen fontos az alkoholfogyasztás kerülése, 15-18 éves kor között minél később megkezdeni az alkoholfogyasztást
4. Várandósság, tervezett várandósság illetve szoptatás alatt az alkoholfogyasztás teljes mellőzése

Alkoholfogyasztás mértéke

A standard ital fogalma országonként eltérő, Magyarországon: **10g** alkoholt tartalmazó ital.

- **Nagyivó:**

Nő: több mint 7 egységnyi ital / hét

Férfi: több mint 14 egységnyi ital / hét

- **„Binge drinker”:** egy alkalommal 5, 6 vagy többféle italt fogyasztanak

- **Mértékletes alkoholfogyasztó:** legalább heti gyakorisággal fogyaszt alkoholt, de nem minősül nagyivónak

- **Alkoholt ritkán fogyasztó:** szoktak szeszes italt fogyasztani, de hetinél ritkább gyakorisággal

Akut intoxikáció

Akut intoxikáció (részegség, alkoholmérgezés) – 2,5 ezreléktől*

- tudat- és percepciózavar, kognitív, affektív vagy viselkedési zavar, illetve más pszichofiziológiai funkció és válasz zavara.
- komplikáció lehet trauma, aspiráció, delírium, kóma, görcsök és más egészségügyi szövődmény.

*A véralkoholszintet ezrelékben mérjük, azaz megmutatja, hogy 1 liter vérben hány ezrelék az etil-alkohol mennyisége. 1 ezrelék esetében 1000 ml vérben 1 ml alkohol van (ez 0,79 g/l koncentrációnak felel meg). Egyes szakértők (illetve egyes országok) a sűrűségből adódó pontatlanságot figyelmen kívül hagyva a véralkoholszint ezrelékét 1g/l értéknek veszik.

Krónikus szervi hatások

- májcirrhosis,
- pancreatitis,
- epilepsia,
- polyneuropátia,
- Wernike-Korsakoff syndroma: akut zavaros állapot: encefalopathia, thiamin (B1-vit.) hiány,
- ér- és ideggyulladás, szív-izomkárosodás,
- gastro-intestinális megbetegedéseket: gyomorfekély, felszívódási zavar, táplálkozási hiánybetegségek,
- rosszindulatú daganatok,
- immunológiai rendellenességek,
- csontrendszeri és izom-betegségek,
- nemzőszervek rendellenességeit, heresorvadás, impotencia,
- magzati károsodásokat, koraszülés és az alacsony születési súly.

Szociális hatások

- Abusus
- Pszichotikus zavarok
- Családi erőszak: a gyerekek a legveszélyeztetettebbek
- Munkahelyi erőszak
- Balesetek, közúti balesetek

Alkoholbetegség lefolyása

Kezdeti fázis:

- kísérletezés, kikapcsolódás, alkalmi ivó, szociális ivó még határt tud szabni az alkoholfogyasztás mértékének

Kontrollvesztés kritikus szakasza:

- már nem képes kontrollálni ivásának mennyiségét,
- testi-, lelki-, szellemi tünetek,
- toleranciafokozódás, megvonási tünetek,
- társadalmi és anyagi helyzet, a magánélet kárt szenved

Krónikus függőség állapota:

- az egyén saját akaratából már nem képes a szer elhagyására,
- megvonási tünetei igen súlyosak, gyakran életveszélyesek,
- kialakult májkárosodás gyakran visszafordíthatatlan,
- súlyos pszichés dezintegráció

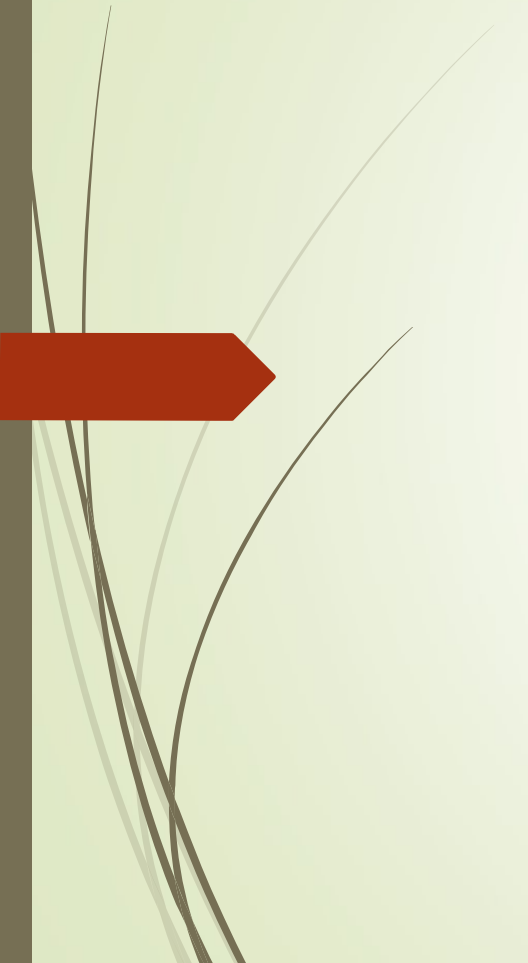

Diagnosztika:

- **CAGE** (Cut, Annoyed, Guilty, Eye-opener)
- **AUDIT** (Alcohol Use Disorders Identification Test)
- Vérvizsgálatok (véralkohol, GGT, aminotranszferázok)

Prevenció:

- Primer
- Szekunder
- Tercier

Köszönöm a figyelmet! :)